

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/229/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419203495
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8419203495.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, proti žalovanému : U. A., P.. XX.XX.XXXX, Y. L. XXX, XXX XX L., o zaplatenie 40,-eur a zmluvnej pokuty s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Náhradu trov konania stranám sporu **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 20.12.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 40,-eur špecifikovanú ako zostatok odplaty, zmluvnú pokutu vo výške 33,-eur, poplatok za upomienky vo výške 210,-eur, ďalej zmluvný úrok vo výške 70 % ročne zo sumy 200,-eur od 21.12.2015 do 16.03.2016, zo sumy 167,-eur od 17.03.2016 do 19.07.2016, zo sumy 134,-eur od 20.07.2016 do 21.01.2017, zo sumy 84,-eur od 22.01.2017 do 22.02.2017, zo sumy 34,-eur od 23.02.2017 do 23.03.2017 a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2015 poskytol žalovanému úver vo výške 200,-eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu vo výške 56,-eur a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 70 % ročne z poskytnutého úveru v termíne konečnej splatnosti do 21.12.2016. V žalobe tvrdil, že v zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa žalobca a žalovaný dohodli, že ak žalovaný ako spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve, zaväzuje sa zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 33,-eur a tiež sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku sumu 30,-eur, a nakoľko žalovanému zaslaných bolo 7 upomienok, uplatňuje si poplatok za upomienky vo výške 210,-eur. Podľa žalobcu žalovaný uhradil mu doposiaľ sumu 216,-eur, neuhradený ostal zostatok odplaty vo výške 40,-eur, zmluvná pokuta vo výške 33,-eur, poplatok za upomienky vo výške 210,-eur a úroky uvedené v žalobe.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil svoj výpis z obchodného registra, Zmluvu o úvere č.XXXXXXXXXX a Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru.

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej bola do vlastných rúk doručená dňa 02.03.2020 písomne nevyjadril.

5. Výzvou zo dňa 27.01.2020 súd postupujúc podľa § 138 Civilného sporového poriadku vyzval žalobcu na späťvzatie žaloby v celom rozsahu s poukazom na právny názor súdu vyslovený už v rozsudkoch

tunajšieho súdu v skutkovo a právne obdobných sporoch žalobcu napr. sp.zn.10Csp/161/2019 alebo 10Csp/151/2019 o nevzniknutí nároku na odplatu, úroky a poplatky z úveru, tiež o nevzniknutí nároku na zmluvnú pokutu a poplatky za upomienky a vzniku nároku len na vrátenie poskytnutej úverovej istiny, ktorá v tu posudzovanej veci vychádzajúc z tvrdení žalobcu už bola žalovaným zaplatená. Vo vzťahu k dohode o poplatkoch za upomienku súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.9Csp/133/2019 vo výroku ktorého bolo dojednanie o poplatku za upomienku právoplatne vyhlásené za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na zmluvnú pokutu poukázal na to, že už vo výroku rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn.9Csp/133/2019 bola zmluvná podmienka o zmluvnej pokute žalobcu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil ju napr. aj Okresný súd Lučenec vo veci žalobcu sp.zn.12Csp/66/2019 alebo Okresný súd Spišská Nová Ves vo veci žalobcu sp.zn.2Csp/89/2019.

6. Žalobca, ktorému uvedená výzva prostredníctvom jeho právnej zástupkyne doručená bola dňa 29.1.2020 a potom opakovane dňa 28.2.2020 na ňu nijako nereagoval, nevyjadril sa k nej, žalobu späť nevezal, preto súd pristúpil k meritórnemu rozhodnutiu o žalobe žalobcu.

7. Nakoľko hodnota tohto spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-eur, skutkové tvrdenia strán neboli sporné (keďže žalovaný sa k veci vôbec nevyjadril), pričom prejednávany spor, v ktorom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.05.2020, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 15.05.2020 a súčasne na webovej stránke súdu na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako spotrebiteľ - dlžník uzavreli dňa 21.12.2015 zmluvu označenú ako zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou podľa predtlaču v zmluve sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. V bode 1 tejto zmluvy je uvedené, že veriteľ sa na žiadosť spotrebiteľa zaväzuje bez zbytočného odkladu po podpise zmluvy poskytnúť spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 200,-eur a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 196,-eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 396,-eur. Ďalej je tam pod bodom 2 uvedené, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 56,-eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie. Podľa bodu 3 zmluvy úrok je vo výške 70 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 140,-eur. V zmluve je pod bodom 3 tiež uvedené, že spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 396,-eur, ak nie je dohodnuté inak do 21.12.2016, teda doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 21.12.2016. V zmysle bodu 3 zmluvy spotrebiteľ berie na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 23,66 %. V časti zmluvy označenej ako potvrdenie o spôsobe poskytnutia úveru je uvedené, že spotrebiteľ (žalovaný) mal požiadať o poskytnutie úveru zmenkou. Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil z predloženého písomného vyhotovenia predmetnej zmluvy.

10. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný na nároky z úverovej zmluvy uhradil mu doposiaľ sumu 216,-eur. Žalovaný, ktorému žaloba so všetkými prílohami bola riadne doručená a bol vyzvaný sa k nej vyjadriť žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu nepoprel a preto skutkové tvrdenia žalobcu o tom, že žalovaný uzavrel s ním zmluvu, že boli mu riadne poskytnuté finančné prostriedky vo výške 200,-eur a že doposiaľ zaplatil žalobcovi sumu 216,-eur súd v súlade s § 151 ods. 1 CSP považoval za nesporné.

11. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatnených nárokov špecifikovaných žalobcom ako nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobca je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri v čase uzavretia zmluvy stranami bolo poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Žalovanému úver nebol poskytovaný na účel výkonu podnikania či povolania, čo je aj výslovne uvedené v bode 3 stranami uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere kde zároveň je uvedené, že nejde ani o poskytnutie úveru na účel podľa § 1 ods.3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zo zmluvy, jej označenia i obsahu je zrejmé, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, ako to tvrdil aj žalobca v žalobe, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami (21.12.2015) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

13. Podľa § 9 ods.1 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods.2 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) odplatu podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> v znení neskorších predpisov, § 1 a 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/>>, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov),
k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

15. Podľa § 11 ods.1 uvedeného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>>,

s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky,

ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

22. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

23. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

24. Zmluva posudzovaná v súdnej veci, uzavretá žalobcom so žalovaným je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu zmluvy ako celku. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá reálne možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

25. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za nesporné a preukázané, že žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 200,-eur, pričom žalovaný na úhradu nárokov z tejto zmluvy zaplatil sumu 216,-eur. Žalobca tvrdí, že neuspokojené ostali nároky špecifikované v žalobe. Súd preskúmal, či uplatnenie týchto nárokov čo do základu a výšky má oporu v zákone o spotrebiteľských úveroch, ako aj opodstatnenosť týchto uplatnených nárokov z hľadiska ich súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná, nakoľko úver, ktorý žalobca poskytol žalovanému bol pre nedodržanie zákonných náležitostí (nesprávne uvedený údaj o výške RPMN a odplaty) bezúročný a bez poplatkov, preto žalobcovi ako veriteľovi vznikol iba nárok na vrátenie úverovej istiny, ktorú už žalovaný uhradil.

26. Žaloba bola potom nedôvodná v celom rozsahu preto, lebo žalobca ňou uplatnil nárok na vrátenie zostatku odplaty a nárok na zaplatenie úrokov, ktoré mu pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nebolo možné priznať. Nedôvodný z dôvodov uvedených ďalej bol aj nárok žalobcu na zmluvnú pokutu a poplatok za upomienky, preto súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

27. Za bezúročný a bez poplatkov súd poskytnutý úver považuje z nasledujúcich dôvodov. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (21.12.2015), ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ods.2 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení

síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle už citovaného § 9 ods.2 písm. j) a k) ZoSÚ uvedenie odplaty podľa osobitných predpisov a uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

28. Vyššie uvedené náležitosti (odplata, RPMN) v zmluve musia byť vyjadrené pravdivo, správne, v súlade so zákonom. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy zo dňa 21.08.2015 súd konštatuje, že v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN a odplate, avšak nakoľko tie nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podoporne pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia).

29. Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa pravdivo informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, resp. v prípade odplaty priamym odkazom na jej legálnu definíciu a právne vymedzenie jej obsahu v § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> v znení neskorších predpisov a v § 1 a 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/>>, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, pričom aj z § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch- poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods.1 písm.d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Zákon teda rozlišuje, upravuje a sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru postihuje tak prípad, keď RPMN v zmluve uvedená nie je vôbec (§ 11 ods.1 písm.b/) ako aj prípad, keď údaj o RPMN síce v zmluve uvedený je, ale nesprávne v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods.1 písm. d/). Po preskúmaní obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o RPMN a odplate.

30. V zmluve bola vyčíslená RPMN vo výške 28 % s použitím výlučne odplaty vyčíslenej na 56,-eur. Do uvedenej RPMN nebol zahrnutý dojednaný úrok z úveru. Takýto postup žalobcu pri vyčíslení RPMN je zjavne v rozpore so zákonom a možno ho hodnotiť ako nekalý postup, preto uvedené vyčíslenie RPMN súd hodnotí ako nezákonné, preto nejde o platné dodržanie zákonnej náležitosti zmluvy stanovenej ako podmienka vzniku nároku na úrok a poplatky za úver. V zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch, pri výpočte RPMN sa majú použiť celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom tak, aby spotrebiteľovi celkom jasne dávali informáciu o tom, čo ho uvedený spotrebiteľský úver bude stáť, t. j. akú celkovú odplatu je povinný veriteľovi zaplatiť. Uvedený údaj sa uvádza v percentách a slúži pre účely porovnania s obdobnými produktmi pre spotrebiteľa. Pokiaľ žalobca použil nesprávne údaje pre výpočet RPMN a uviedol zjavne nižšiu mieru nákladov spojenú s poskytnutým úverom, uvedený údaj je vyčíslený v neprospech spotrebiteľa, je zavádzajúci, nakoľko navádza dojem, že poskytnutý úver z hľadiska odpliatnosti je pre spotrebiteľa výhodnejší, než tomu v skutočnosti je.

31. V hodnote RPMN za úver sú zahrnuté všetky náklady spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom (§ 2 písm.i) ZoSÚ). Jednou z položiek týchto nákladov je úrok za poskytnutý úver, ktorého percentuálnym vyjadrením je úroková sadzba. Okrem úroku môžu medzi náklady úveru patriť rôzne poplatky (napríklad za poskytnutie úveru, za správu účtu), poistenie úveru a podobne. Je zrejme, že pokiaľ sa v zmluve uvádza hodnota úrokovej sadzby úveru, hodnota RPMN za úver nemôže byť od nej nižšia; môže byť minimálne rovnaká (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn.10Co/672/2014). Z vyššie uvedených údajov zmluvy o úvere zo dňa 21.12.2015 však vyplýva, že RPMN za úver (28%) je nižšia, než úroková sadzba úveru (70 %), čo pri správnosti oboch údajov nie je možné. Buď je nesprávna hodnota RPMN za úver alebo údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru. Údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru a údaj o RPMN je z hľadiska informovanosti

spotrebiteľa o podmienkach, resp. nákladoch úveru, nevyhnutné považovať za základné údaje zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedenú požiadavku zdôrazňuje samotný ZoSÚ, ktorý absenciu či už údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru alebo údaj o RPMN za úver sankcionuje (vo vzťahu k dodávateľovi - poskytovateľovi úveru) bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Nesprávnosť niektorého z uvedených dvoch údajov možno vyhodnotiť ako jeho absenciu. Spotrebiteľ totiž nemá a nemôže mať záujem na tom, aby bol o podmienkach úveru v tak dôležitej oblasti, akou sú náklady úveru, informovaný mylne. Nesprávny údaj o výške úrokovej sadzby alebo o RPMN za úver môže ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa uzatvoriť pre neho v skutočnosti nevýhodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, vychádzajúc z nesprávnych informácií od poskytovateľa úveru. Zjavne nesprávne uvedenie údajov o RPMN (to by platilo aj pre nesprávne uvedenie údajov o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, viď § 9 ods.2 písm.i/ zákona) je samo osebe dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže ba takýto záver stačí absencia čo i len jednej z náležitostí v zmysle § 11 ods.1 ZoSÚ.

32. Zmluva v zmysle § 9 ods.2 písm.j/ ZoSÚ mala obsahovať aj údaj o odplate podľa osobitných predpisov. V zmluve je uvedené, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je 56,-eur. Osobitnými predpismi, podľa ktorých má byť údaj o odplate v zmluve vyjadrený sú podľa priameho odkazu v zákone o spotrebiteľských úveroch § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> v znení neskorších predpisov a § 1 a 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/>>, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

33. Podľa § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 21.12.2015 ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 1 ods.1 a 2 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom k 21.12.2015, ktoré je tu daným vykonávacím predpisom odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok.

35. Podľa § 1a ods.1 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/20150101>> pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

36. Už samotné nezahrnutie úroku (tu vo výške 70 % ročne, čo predstavovalo sumu 140,-eur) do výšky odplaty (tu uvedenej len v sume 56,-eur) je v rozpore s jej zákonným vymedzením, keďže v zmysle § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka a § 1 ods.1 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. odplatu tvorí predovšetkým úrok a následne iné poplatky a náklady. Tu teda v skutočnosti celkovou odplatou bola suma až 196,-eur (úrok 140,-eur + odplata 56,-eur), teda pri úvere 200,-eur žalovaný mal vrátiť sumu spolu 396,-eur. Také vyjadrenie odplaty je v rozpore s ust. § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka a teda je aj v rozpore so zákonom a z toho dôvodu je potrebné toto ustanovenie zmluvy považovať za neplatné.

37. Len podporne súd uvádza, že vzhľadom na výšku celkovej odplaty za úver (196,-eur) odporujúcu zákonu a dobrým mravom by ju nebolo možné žalobcovi priznať ani v prípade, žeby údaj o výške odplaty a RPMN bol inak v zmluve uvedený formálne správne (čo nie je) a teda tak či tak by tu existovala len povinnosť vrátenia čistej istiny úveru zo strany žalovaného, bez úrokov a bez poplatkov. Ak sa pri úvere 200,-eur súčasne požaduje od spotrebiteľa celková odplata prezentovaná v snahe

obhájiť jej celkovú výšku sčasti ako úrok a sčasti ako iná odplata a to vo výške takmer 100 % požičanej sumy za rok, nemožno takúto odplatu vyňať súdnej kontrole. Ak po prepočte výšky odplaty na ročné vyjadrenie činí cena úveru per annum 98 %, tak už len samotná skutočnosť, že cena úveru je takmer 100 % poskytnutej sumy je zarážajúca a odôvodňujúca zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Súd tu pre porovnanie dáva do pozornosti napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.17Co/115/2017 kde ten posudzoval prijateľnosť úroku vo výške 28 % ročne, teda ešte podstatne nižšieho ako je úrok v tu súdenej veci, pričom konštatoval, cit“ z ustálenej praxe súdov je preto potrebné považovať dohodu o výške ročného úroku v miere 28 % za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené potvrdili sudy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. 09. 2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. 08. 2014, sp. zn.10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09. 11. 2010, sp. zn. 17Co/313/2010).Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12 % percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26 % na 18% a sadzbu 26 % vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom“.

38. I keď súd nepopiera a rešpektuje skutočnosť, že výška úrokov u nebankových subjektov, akým je aj žalobca je logicky vyššia ako obvyklé bankové úroky vzhľadom na ich vyššie podnikateľské riziko, to neznamená, že výška úrokov či inej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť u nebankového subjektu neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne presahujúca tieto bankové úroky, ako je tomu v prípade predmetnej úverovej zmluvy. Súd si ani nevie predstaviť náklady a reálnu administratívu spojenú s predmetným úverom, ktorá by za 12 mesiacov odôvodňovala popri úroku 70 % ročne (140,-eur), ktorý je neobhájiteľný už sám osebe ešte ďalšiu odplatu vo výške 56,-eur, predstavujúcu 28 % sumy úveru. Pokiaľ ide o úrok, z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk v decembri 2015 pri spotrebiteľských úveroch na 1 rok predstavovali cca 7 %. Z toho je zrejmé, že už aj samotný úrok dohodnutý medzi stranami v danom prípade v sadzbe 70 % (ktorý treba navyše posudzovať spolu s ďalšou časťou požadovanej odplaty) bol mnohonásobne vyšší ako úrok poskytovaný bankami. Dohoda o výške úrokov, či inej odplaty za poskytnutie úveru musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery by súd v prípade, že by sa nejednalo o bezúročný a bezpoplatkový úver považoval dohodu o výške odplaty za úver vo výške 196,-eur za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči zákonu aj dobrým mravom. Ani rýchlosť poskytnutia úveru, či špecifiká nebankového poskytovania úverov nemôžu nič zmeniť na neprijateľnosti výšky danej odplaty. Preto aj keby sa nejednalo o bezúročný a bez poplatkový úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, aj tak by žalobcovi nebolo možné za poskytnutý úver priznať žiadnu odplatu nakoľko z absolútne neplatného dojednania nebolo by možné priznať ani jeho časť.

39. Ako už bolo uvedené, absencia zákonného a správneho uvedenia náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> ZoSÚ, nemá za následok neplatnosť zmluvy ako celku, ale znamená v zmysle § 11 ods.1 písm.b) a d) tohto zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovaným ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku. Súdny dvor v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil,

že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V tu súdenom spore ide v súhrne o nedostatky, ktoré bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku, keďže nesprávny údaj o RPMN a odplate za úver mohli zásadným spôsobom skresliť predstavu spotrebiteľa o výhodnosti úveru aj v porovnaní s úvermi obdobných nebankových poskytovateľov úverov.

40. O tom, že v prípade RPMN ide o kľúčový údaj svedčí koniec koncov aj to, že aj po novele zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Biróová, a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

41. Keďže súd z už uvedených dôvodov zmluvu o úvere, z ktorej si žalobca uplatnil žalovaný nárok, považuje za bezúročnú a bez poplatkov, veriteľovi vzniklo právo iba na úhradu úverovej istiny, t.j. tej sumy, ktorú žalovanému reálne poskytol. Sám žalobca uviedol, že na poskytnutú sumu 200,-eur mu už žalovaný vrátil sumu 216,-eur, teda vrátil mu celú poskytnutú istinu úveru, preto dlh žalovaného z úverovej zmluvy v zmysle § 559 Občianskeho zákonníka zanikol splnením a keďže niet iných nárokov, plnenia ktorých by sa žalobca mohol domáhať, jeho žaloba bola celá nedôvodná.

42. Zhrnúc uvedené teda súd uzatvára, že čo sa týka nároku žalobcu na zostatok odplaty vo výške 40,-eur a úrok 70 % ročne zo súm a za obdobia špecifikované v žalobe, ten nebolo možné priznať pre bezodplatnosť, bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

43. Žalobca v žalobe uplatnil tiež nárok na zaplatenie sumy 210,-eur ako poplatku za upomienky. Aj v tejto časti žaloba musela byť zamietnutá. Žalobca nepreukázal súdu zaslanie žiadnych upomienok žalovanému a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku v danej výške je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

44. Neboli žalobcom predložené vôbec žiadne dôkazy o vyhotovení a zasielaní upomienok žalovanému a o konkrétnych nákladoch s tým spojených. Civilný sporový poriadok skutočnosti, ktoré netreba dokazovať jasne vymenúva v § 186, pričom patria tam len skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj tam uvedené právne predpisy a právne záväzné akty. Žalobcom požadované poplatky právna úprava nijako nevyníma z predmetu dokazovania. Povinnosťou žalobcu bez ohľadu na výšku pohľadávky je preukázať každú jej uplatnenú časť, inými slovami, ak žalobca v žalobe uplatňuje peňažné plnenie, je povinný ho preukázať do posledného centu. Ak by zákonodarca zamýšľal priznať veriteľom v občianskoprávných spotrebiteľských vzťahoch paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky bez potreby preukázať do posledného centu ich konkrétnu skutočnú výšku, bol by to v zákone explicitne vyjadril tak, ako to urobil vo sfére obchodných záväzkových vzťahov, kde počnúc dňom 1.2.2013 zapracovaním nového ust. § 369c do Obchodného zákonníka veriteľom pri omeškaní dlžníka priznal aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia a dokazovania ich skutočnej výšky. Dôvodová správa k tejto zmene uvádza, že ide o náhradu administratívnych interných monitorovacích nákladov, ktoré vznikajú

pri kontrole dodržiavania zmluvných záväzkov (náklady na vedenie evidencie pohľadávok, náklady súvisiace s telefonickou alebo písomnou urgenciou dlžníka, táto však nie je podmienkou pre vznik nároku na paušálnu náhradu nákladov). Aj z výslovného vylúčenia tejto úpravy na záväzky zo spotrebiteľských zmlúv v prípadoch kde dlžníkom je spotrebiteľ (§ 369c ods.2 Obchodného zákonníka) je ale zrejmé, aký dôraz zákonodarca kladie na to, aby v spotrebiteľských vzťahoch nároky voči spotrebiteľom boli jednoznačne čo do základu aj výšky preukázané v plnom rozsahu, teda do posledného centu. To sa v súdnej veci vo vzťahu k žalobcom žiadaným „poplatkom za upomienky“ nestalo, aj preto súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

45. Aj v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33,-eur súd žalobu mal za nedôvodnú a preto ju aj v tejto časti zamietol. Súd dojednanie o zmluvnej pokute v bode 3 zmluvy, pri ktorom vzhľadom na jeho obsah a spôsob zakomponovania do formulára zmluvy nemožno mať pochybnosti, že bolo veriteľom vopred pripravené bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah tohto dojednanie alebo ho vylúčiť považuje za neplatné nakoľko sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka.

46. V tejto časti navyše žaloba žalobcu zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka, čo samo osebe zakladá dôvod na jej zamietnutie v uvedenej časti. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

47. V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na túto zmluvnú pokutu preto súd dáva do pozornosti, že už vo výroku rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn.9Csp/133/2019 bola totožná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute v zmluve žalobcu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rovnako ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil ju napr. aj Okresný súd Lučenec vo veci žalobcu sp.zn.12Csp/66/2019 alebo Okresný súd Spišská Nová Ves vo veci žalobcu sp.zn.2Csp/89/2019.

48. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa.

49. Súd sa plne stotožňuje s vyššie uvedeným právoplatným posúdením uvedeného dojednanie ako neprijateľného a absolútne neplatného aj s jeho dôvodmi ktoré žalobcovi musia byť známe nakoľko aj v hore vedených sporoch bol stranou sporu. Uvedené ustanovenie o zmluvnej pokute súd nepovažoval za individuálne dojednané, nakoľko bolo predtlačené vo formulárovej zmluve v rámci bodu 3 zmluvy bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah daného dojednanie alebo ho zo zmluvy vylúčiť (napr. v podobe vyznačenia alternatívny súhlasím- nesúhlasím).

50. Veritelia, vrátane žalobcu v iných obdobných sporoch, čo je súdu známe z jeho činnosti, často obhajujú takéto dojednanie tvrdením, že dlžník bol riadne oboznámený so zmluvou vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a teda aj s príslušnými pokutami, ktoré bude musieť uhradiť v prípade, ak sa dostane do omeškania, pričom pri podpise zmluvy prehlásil, že sa oboznámil s obsahom zmluvy a súhlasí s ním vrátane Všeobecných podmienok.

51. K tomu súd uvádza nasledovné. V ustanovení § 53 ods.3 Občianskeho zákonníka je zakotvená vyvrátená právna domnienka, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom

sa nepovažuje- pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku - za dojednanú individuálne, ale sa považuje za štandardnú (adhéznú) zmluvu. Túto domnienku nie je povinný vyvracať spotrebiteľ, ale dodávateľ. Rovnako čl.3 ods.4 smernice 93/13/EHS zakotvuje, že keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že zmluvnú podmienku dojednal individuálne, dôkaz tohto tvrdenia zaťažuje predajcu alebo dodávateľa na čo v prípade sporu musí prihliadať aj súd. Podporne vid' napr. komentár k § 53 Občianskeho zákonníka autorov JUDr. Imrich Fekete, CSc. JUDr. Martina Feketeová, Občiansky zákonník, prehľadný komentár, EPOS, Bratislava 2012 strana 197 z ktorého súd citoval.

52. Pokiaľ teda ide o otázku, či predmetná zmluva v časti svojich formulárových, predtlačných prehlásení a dojednaní v bode 3 je zložená z individuálne vyjednaných zmluvných podmienok, súd nezistil prekážky na vykonanie súdnej kontroly zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by tieto zmluvné podmienky boli individuálne vyjednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). S výnimkou údajov o individualizácii úveru (aká bude jeho výška, výška odplaty, RPMN, termín konečnej splatnosti, alebo potvrdenie o spôsobe poskytnutia úveru) spotrebiteľ nijako nemohol ovplyvniť obsah zmluvy, všetky ostatné časti zmluvy vrátane dojednaní o zmluvnej pokute sú dodávateľom vopred pripravené bez možnosti ich vylúčiť, alebo ovplyvniť ich obsah. Preto nemožno urobiť iný záver ako ten, že nešlo o individuálne dojednanie, ale o vopred predformulované dojednanie s ktorými súhlas či nesúhlas mohol spotrebiteľ vyjadriť len tak, že zmluvu ako celok buď akceptovať bude alebo nie. Za typovú zmluvu nie je možné považovať iba samotné obchodné podmienky alebo zmluvu písanú drobným písmom a na naplnenie individuálne dojednaných podmienok nestačí, že na prečítanie návrhu zmluvy mal spotrebiteľ dostatok času. Dôkaz individuálneho vyjednaní už potom v žiadnom prípade nemožno vyvodiť z toho, že spotrebiteľ zmluvu podpísal, teda súhlasil s ňou, keďže taký záver by celú úpravu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok a ich individuálneho vyjednaní či nevyjednaní v prípade písomných, teda vždy spotrebiteľom podpísaných zmlúv robil nepoužiteľnou. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Súd si uvedomuje, že je problematické individuálne vyjednávanie zmluvných podmienok u zmlúv, ktoré sa dojednávajú vo veľkom počte, čo je prípad úverových zmlúv uzatváraných v stovkách či tisícoch. Nič nebráni, aby jedna strana kontraktu pripravila a predtlačila text zmluvy, avšak zákon (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka) venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielenže mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej dojednaniami, ale aby aj reálne mohol ovplyvniť ich obsah (napríklad práve slobodným vyznačením alternatívy súhlasím - nesúhlasím), pričom v danom prípade žalobca nepreukázal, žeby s výnimkou dojednaní o výške úveru a jeho hlavných parametroch spotrebiteľ mal možnosť zmluvné dojednanie ovplyvniť, či zo zmluvy vylúčiť.

53. V danom prípade súd považoval zmluvnú pokutu vo výške 33,-eur za neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku (§ 53 ods.3 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Nemožno navyše pri posúdení primeranosti jej výšky obísť to, že zmluvná pokuta bola tu dojednávaná popri odplate a úroku spolu vo výške až 98 % poskytnutého úveru. Teda za jeden rok mal žalovaný vrátiť pri poskytnutej sume 200,-eur sumu až 396,-eur, teda istinu úveru s 98 % odplatou. Platnosť dojednaní o zmluvnej pokute treba posudzovať k momentu jeho uzavretia, preto ak zmluvná pokuta dojednaná bola popri tak vysokej odplate a navyše k tomu ešte spolu s 30,-eurovými sankčnými poplatkami za upomienky (žalobca pritom v žalobe uplatnil za tieto upomienky sumu až 210,-eur) ide v čase uzavretia zmluvy (bez ohľadu na až následné hodnotenie úveru súdom ako bezúročného a bezpoplatkového) o zjavne neprijateľné sankcionovanie a dojednanie. Žalobca tak v prípade nevrátenia úveru sankcionuje spotrebiteľa zmluvnou pokutou, ktorej platnosť sa snaží obhájiť tým, že je jednorázová, paušálna, no v skutočnosti účtuje si ako ďalšiu sankciu na základe rovnakého dojednaní za každú upomienku sumu 30,-eur. Takto dojednané sankcionovanie v momente uzavretia zmluvy podľa názoru súdu je neprijateľné, nevyvážené, a nemôže obstáť. Tak, ako už súd uviedol, zmluvná pokuta bola naformulovaná vo formulárovej zmluve, pričom žalobca nepreukázal, že by bola individuálne dojednaná a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, žalobca nepreukázal, že by žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť pred podpisom zmluvy ovplyvniť obsah zmluvy v časti uzatvorenia zmluvnej pokuty. S poukazom na ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, sa uvedené zmluvné ustanovenie nepovažuje za individuálne dojednané. Keďže súd dané ustanovenia zmluvy posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je toto ustanovenie neplatné. Neplatné ustanovenie, t. j. ustanovenie v časti zmluvnej pokuty súd nemôže moderovať.

54. Vzhľadom na všetko uvedené preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol v celom rozsahu.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mal žalovaný, keďže žaloba bola zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Žalovaný však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovaného nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.